Update / Diweddariad

Agreed Syllabus Conferences 2022
Cynadleddau Meusydd llafur Cytunedig 2022

CCYSAGauC
Cymdeithas Cynghorau Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol Cymru

WASACRE
Wales Association of Standing Advisory Councils on Religious Education

Crynodeb o’r ddeddfwriaeth– nodau’r meusyddd llafur cytynedig

- Ni fwriedir i'r maes llafur cytunedig fod yn gynllun gwaith. Yn hytrach, bwriedir iddo fod yn ganllaw ac yn bwynt cyfeirio cyfreithiol defnyddiol i ysgolion er mwyn eu helpu i gynllunio cwricwlwm priodol a pherthnasol ar gyfer eu dysgwyr sy'n cynnwys crefydd, gwerthoedd a moeseg o fewn Maes y Dyniaethau. Mae dull Fframwaith y Cwricwlwm i Gymru yn seiliedig ar egwyddor sybsidiaredd ac, fel y cyfryw, dylai pob maes llafur cytunedig gydnabod ac adlewyrchu ymreolaeth pob ysgol a lleoliad wrth gyflawni eu cwricwla eu hunain. Un o fwriadau'r canllawiau statudol hyn ar grefydd, gwerthoedd a moeseg yw taro'r cydbwysedd cywir rhwng pwyslais rhwng llyw canolog Fframwaith y Cwricwlwm i Gymru a'r gofynion o ran gwneud penderfyniadau lleol ar gyfer crefydd, gwerthoedd a moeseg, fel y nodir mewn meysydd llafur cytunedig ledled Cymru. Felly, mae'r canllawiau statudol ar grefydd, gwerthoedd a moeseg wedi'u hysgrifennu fel sail i'r maes llafur cytunedig. Os bydd awdurdod lleol yn dymuno mabwysiadu neu addasu'r canllawiau hyn fel ei faes llafur cytunedig, caiff wneud hynny. Yn y pen draw, mater i'r darparwr fydd sicrhau y caiff addysg crefydd, gwerthoedd a moeseg anenwadol ei darparu'n blwraliaethol.

- Dylai meysydd llafur cytunedig gydnabod, er y dylai pob ysgol addysgu eu dysgwyr am y prif grefyddau a'u traddodiadau yng Nghymru, fod credoau eraill (gan gynnwys argyhoeddiadau athronyddol anghrefyddol megis dyneiddiaeth ac anffyddiaeth) bellach yn rhan gydnabyddedig o fywyd mewn ardaloedd lleol yng Nghymru a thu hwnt. Adlewyrchir hyn yn y Ddeddf sy'n nodi'r canlynol am y maes llafur cytunedig:
  - rhaid iddo adlewyrchu'r ffaith mai traddodiadau Cristnogol yw'r traddodiadau crefyddol yng Nghymru yn bennaf, gan ystyried ar yr un pryd ddysgeidiaeth ac arferion y prif grefyddau eraill a gynrychiolir yng Nghymru
  - rhaid iddo hefyd adlewyrchu'r ffaith bod gan bobl yng Nghymru amrywiaeth o argyhoeddiadau athronyddol anghrefyddol

Y maes llafur cytunedig a Fframwaith y Cwricwlwm i Gymru

Mae dyletswydd gyfreithiol ar Gynadleddau Meysydd Llafur Cytunedig i sefydlu'r gydberthynas rhwng y maes llafur cytunedig a Fframwaith y Cwricwlwm i Gymru. Rhaid i awdurdodau lleol, Cynghorau Ymgynghorol Sefydlog a Chynadleddau Meysydd Llafur Cytunedig ystyried Fframwaith y Cwricwlwm i Gymru, sy'n cynnwys y canllawiau statudol ar grefydd, gwerthoedd a moeseg, wrth ddatblygu a mabwysiadu maes llafur cytunedig. Y maes llafur cytunedig yw'r pwynt cyfeirio cyntaf ar gyfer darparu addysg crefydd, gwerthoedd a moeseg mewn ysgolion a lleoliadau, felly mae'n hanfodol bod y maes llafur cytunedig yn cydnabod ac yn adlewyrchu dull Fframwaith y Cwricwlwm i Gymru a'r egwyddorion a nodir yn y canllawiau statudol ar grefydd, gwerthoedd a moeseg er mwyn taro cydbwysedd a chynnal cydlyniaeth ym mhob rhan o'r Cwricwlwm i Gymru. Mae'r canllawiau statudol ar grefydd, gwerthoedd a moeseg yn galluogi Cynadleddau Meysydd Llafur Cytunedig i sefydlu'r gydberthynas hon rhwng y maes llafur cytunedig a Fframwaith y Cwricwlwm i Gymru ar gyfer dysgwyr rhwng 3 ac 16 oed, a hynny'n hyderus. Mae hyn yn cynnwys canllawiau er mwyn helpu ysgolion a lleoliadau i sicrhau bod ehangder a dyfnder priodol o fewn crefydd, gwerthoedd a moeseg gan gydnabod egwyddor sybsidiaredd ar yr un pryd.

Penderfyniad Lleol

- Mae CGM yn cael ei benderfynu’n leol
- Mae gan yr Awdurdod Lleol yr hawl i benderfynnu are ei maes llafyr ei
- Yr ALl sy’n galw Cynhadledd maes llafur cytunedig (CMLC)
- Penderfyniad yr All, yw derbyn neu beidio, y maes llafur cytunedig paratowyd gan y CMLC
- Mae’r cynghorwy’r arbenigol a’r CMLC ond yn cynghori’r ALl.
- Byddai'n arfer da cynnwys y Cyfarwyddwr Addysg neu gynrychiolydd yr ALl yn y trafodaethau CMLC i gynorthwyo gydag eglurder a dealltwriaeth.
- Mae’r ddeddfwriaeth sydd wedi’i chynnwys yn y canllawiau wedi’i hysgrifennu a’i chytuno gan Lywodraeth Cymru a’i Gwasanaethau Cyfreithiol, nid gan y tîm ehangach sy’n ymwneud â drafftio’r canllawiau CGM. Rhaid i bob CMLC ystyried y Fframwaith CaW sy'n cynnwys y crynodebau cyfreithiol. Mae'n bwysig felly nad yw'r ddeddfwriaeth ynghylch CGM yn cael ei newid i adlewyrchu pryderon lleol. Os yw maes llafur cytûn yn cynnwys diwygiadau i’r ddeddfwriaeth, neu ddehongliadau lleol ohoni, gallai’r ALl adael ei hun yn agored i heriau cyfreithiol ac efallai na fydd yn gymwys i gael cymorth gan Lywodraeth Cymru.

Negeseuon pwysig wrth paratoi maes llafur cytunedig

- Mae canllawiau statudol CGM yn cael eu hystyried a'u llywio gan ymarferwyr, darparwyr addysg a rhanddeiliaid. Mae CYSAGauC wedi cael dweud eu dweud drwy gydol y broses adeiladu ac mae'r holl sylwadau wedi'u hystyried yn y canllawiau terfynol.
- Bydd y Fframwaith CiG a chanllawiau CGM yn cael eu cefnogi gan gynghorwyr pwnc a dysgu proffesiynol. Pe bai CMLC yn dewis dilyn llwybr arall, a fydd ganddo'r gallu a'r arbenigedd i ddarparu dysgu proffesiynol i gefnogi eu maes llafur cytûn lleol?
- Mae'n rhaid i bob ysgol yng Nghymru 'roi sylw' i ganllawiau CGM ar Hwb fel rhan o Fframwaith Cwricwlwm i Gymru. Felly, gallai unrhyw wyro wrth y geiriad hwnnw o fewn maes llafur cytundeig achosi dryswch diangen a byddai'n effeithio'n sylweddol ar lwyth gwaith.
- Ystyried effeithiau gwyro sylweddol oddi wrth y canllawiau statudol a'r tensiwn y byddai hyn yn ei greu i ysgolion
- Consider the relevance of the agreed syllabus to different types of schools and the practitioners who will be designing their curriculum in line with CiG a CGM guidance.
- Mae angen i'r maes llafur cytunedig fod yn agored i'r gwahanol ddulliau o gyflwyno CGM ar draws ysgolion yn yr awdurdod lleol.
- Mae angen iddo fod yn hygyrch i gynulleidfa eang ac mae angen ystyried darllenadwyedd, hyd a dyblygu dogfennau eraill.
- Pam y byddai CMLC yn dymuno gosod cyfyngiadau ychwanegol ar ysgolion lleol nad ydynt wedi'u gosod ar ysgolion eraill ledled Cymru?

Negeseuon pwysig wrth paratoi maes llafur cytunedig

- Os yw’r maes llafur cytunedig yn cynnwys gwybodaeth ychwanegol, gofynnwch y cwestiwn, ‘A yw’r adrannau hyn yn ddefnyddiol ac yn briodol? A ydynt yn symud yn rhy bell oddi wrth y Fframwaith CiG a/neu ganllawiau CGM?
- Mae angen i'r maes llafur cytunedig sicrhau ei fod yn adlewyrchu'r gofyniad am CGM gwrthrychol, beirniadol a lluosog.
- Nid yw’n cael ei argymell bod yr ALl yn mabwysiadu’r canllawiau CGM ar Hwb trwy ddarparu dolen iddo ar wefan y cyngor yn unig.
- Ni argymhellir codi’r testun o’r canllawiau CGM ar Hwb a’i roi mewn PDF neu gopi caled, gan fod hyn yn dileu’r dolenni sydd wedi’u mewnosod yn y canllawiau i rannau eraill o’r Fframwaith CiG.
- Ni argymhellir diwygio’r testun o’r canllawiau CGM ar Hwb, na’r crynodeb cyfreithiol ar CGM, gan y gall hyn arwain at ddryswch a bod yn gamarweiniol, yn enwedig i ysgolion ac ymarferwyr.
- Byddai'n well gosod unrhyw faterion neu gyfarwyddiadau lleol y mae'r CMLC am eu codi neu eu hamlygu i'w hysgolion ar wahân o fewn y maes llafur cytunedig.
- Adlewyrchir hawliau plant yn y Fframwaith CiG a'r canllawiau CGM. A yw'r maes llafur cytûn yn adlewyrchu hawliau plant hefyd?

Ymateb LlG i gwestiynau CYSAG

1. For the interim period there is a need for two agreed syllabi which require two ASC’s:
   1. Old curriculum – National Exemplar framework which has previously been adopted or adapted by the majority of SACRE’s. If it has been accepted within the last 5 years there is no need for an ASC at this time.
   2. New Curriculum – locally determined agreed syllabus having ‘regard to’ the CfW Framework and the RVE guidance, recommended by a newly constituted SAC.
2. It is the Local Authority’s decision as to whether the adoption of the recommended agreed syllabus is a delegated responsibility or should be presented to full Council for Cabinet decision.
3. Allocation of time for mandatory RVE within the CfW is a matter for the individual school. The SAC should assume sufficient time will be allowed.
4. The legislation on monitoring compliance in RVE has not changed is still rests within Estyn.

Enghreifftiau o sut mae sefydiadau gwahanol / ALL wedi ymateb

- Libby Jones – Wrexham SACRE / CYSAG Wrecsam
- Elizabeth Thomas – Church in Wales / Egwlys yng Nghymru

Camau Nesaf

1. Rhannu'r gwybodaeth o fewn eich CYSAG a'ch CMLC.
2. Os mae cwestiynau yn codi o'r wybodaeth hyn neu yn eich cyfarfodydd yna cysylltwch a mi neu ysgrifennydd CCYSAGAuC. WASACRE.
3. Cymerwch mantais o gyfleoedd hyfforddiant:
   - 'A children's rights approach to Religion, Values and Ethics' by the Children's commissioner for Wales on Tuesday 26th of April

   hiips://www.eventbrite.co.uk/e/cyfle -hyfforddi-sesiwn-saesneg-training-opportunity-english-session-tickets-310439000407
   - Policy insight event hosted by Welsh Government showcasing the national online Professional Learning recourses for RVE being supported by WASACRE.

   hiips://forms.office.com/pages/responsepage.aspx?id=Ug4_TzS3ZEGUCRtgHRR5k -o3QIzEdh5Eu5nA5bErWa5UNzdUWU1BSDg5RUZaN0ZETVFDNzY5QjRGMC4u